

Aika

13.05.2022 klo 12:01 - 12:47

Paikka

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Poratie 5 A, Oulu

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 29	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 30	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 31	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 32	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021	7
§ 33	Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2021 toimintakertomus ja tilinpäätös	10
§ 34	Tilintarkastajan raportti	13
§ 35	Sidonnaisuusilmoitukset	14
§ 36	Tarkastuslautakunnan kokoukset syyskaudella 2022	16
§ 37	Muut asiat	17
§ 38	Kokouksen päättäminen	18

Osallistujat

Läsnä

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Ruotsalainen Kristian	Puheenjohtaja	
Leiviskä Matti	Varapuheenjohtaja	
Hirvelä Tarmo	Jäsen	
Junttila Tiina	Jäsen	
Liedes Teijo	Jäsen	
Mattila Pirkko	Jäsen	
Tapio Helka	Jäsen	

Muu läsnäolo

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Paasovaara Marko	Tilintarkastaja	
Hankivaara Arja	Viestintä- ja hallintopäällikkö, sihteeri	

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja varmennettu sähköisesti.

Kristian Ruotsalainen, puheenjohtaja

Arja Hankivaara, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoittaminen on suoritettu sähköisesti.

Tarmo Hirvelä, pöytäkirjan tarkastaja § 29-31, § 33-38

Tiina Junttila, pöytäkirjan tarkastaja § 29-31, § 33-38

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on tarkastamisen jälkeen nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla 18.05.2022 alkaen.

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

TARK 13.05.2022 § 29

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 118 § mukaisesti avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat, sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 110 § mukaisesti kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kuntalain 103 § mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Puheenjohtajan esitys

Suoritetaan kokouksen avaus, sekä todetaan kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.01 sekä totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Työjärjestyksen hyväksyminen

TARK 13.05.2022 § 30

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 120 § mukaisesti asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Puheenjohtajan esitys

Hyväksytään ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

TARK 13.05.2022 § 31

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 130 § mukaisesti pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitelimen jäsentä, jollei toimitelin ole muuta päättänyt.

Puheenjohtajan esitys

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tarmo Hirvelä ja Tiina Junntila.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021

TARK 01.04.2022 § 25

Asian esittely

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu arvioida, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa, joka on annettava maakuntavaltuustolle vuosittain. Tarkastuksen kohteena ovat kuntayhtymän talous sekä maakuntavaltuustonasettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Tarkastuslautakunnan vuodelle 2021 laatiman arviointisuunnitelman mukaan tarkastuksen painopiste asettuu hallinnon ja talouden tulosalueelle (1.8.2021 alkaen hallinnon vastuualue).

Arvioinnissa tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota muun muassa seuraaviin kokonaisuuksiin:

- talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoistamisen sekä tietohallinnon puitesopimuksen toimivuus ja tehokkuus
- tiedonhallinta
- tietoturva
- digitalisaation eteneminen
- vuoden 2020 poikkeusolojen hallinto ja johtaminen sekä kriisiviestintä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta käy lähetekeskustelun arviointikertomuksesta ja päättää sen jatkovalmistelusta

Päätös

Tarkastuslautakunta kävi lähetekeskustelun arviointikertomuksen laatimisesta.

Käytiin läpi arviointikertomuksen sisältö rakenne. Arviointikertomuksessa kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2021 arviointisuunnitelman mukaisiin painopisteisiin sekä työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen liittyviin seikkoihin.

Sihteeri valmistelee alustavan luonnoksen, joka toimitetaan jäsenille täydennettäväksi ja kommentoitavaksi.

Tarkastuslautakunta viimeistelee ja hyväksyy arviointikertomuksen kokouksessaan 13.5.2022.

TARK 13.05.2022 § 32

149/00.04.01/2022

Asian esittely

Tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Tarkastuslautakunnan valmisteleva arviointikertomus lähetetään maakuntavaltuuston jäsenille valtuuston kevätkokouksen aineiston yhteydessä.

Tarkastuslautakunnalle on toimitettu arviointikertomusluonnos ennen kokousta. Tarkastuslautakunta laatii lopullisen arviointikertomuksen luonnoksen pohjalta.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta viimeistelee arviointikertomuksen, joka allekirjoitetaan sähköisesti sekä toimittaa arviointikertomuksen maakuntavaltuustolle.

Tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta viimeisteli arviointikertomuksen, joka allekirjoitetaan sähköisesti.

Tarkastuslautakunta päätti esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

Liite 1   Arvointikertomus 2021

Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2021 toimintakertomus ja tilinpäätös

TARK 01.04.2022 § 22

Asian esittely

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehty selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Hyväksyessään tilinpäätöksen maakuntavaltuusto päättää samalla tilikauden tuloksen käsittelystä ja mahdollisesti tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kuntayhtymän tulos vuodelta 2021 muodostuu seuraavasti:

Toimintatuotot	5 680 264,64 €
Toimintakulut	5 462 465,78 €
Toimintakate	217 798,86 €
Rahoitustuotot/kulut	1 029,99 €
Vuosikate	218 828,85 €
Poistot	5 802,01 €
Tilikauden tulos	213 026,84 €
Kehittämisrahastosta	69 006,38 €
Tilikauden yli-/alijäämä	282 033,22 €

Maakuntahallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 14.3.2021 pidetyssä kokouksessaan. Hyväksytty tilinpäätös ja toimintakertomus ovat esityslistan liitteenä.

Maakuntajohtaja Pauli Harju sekä hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen esittelevät asiaa.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta merkitsee tilinpäätösaineiston ja siitä saadun lisäinformaation tiedoksi.

Päätös

Maakuntajohtaja Pauli Harju sekä hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen esittelivät Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä henkilöstötilinpäätöksen.

Merkittiin tiedoksi.

Pirkko Mattila poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 13.00.

Pauli Harju ja Riitta Pitkänen poistuivat tämän pykälän käsittelyn päättyessä klo 13.45.

TARK 13.05.2022 § 33

1/00.02.02/2022

Asian esittely

Maakuntahallitus on 14.3.2022 § 36 hyväksynyt ja allekirjoittanut kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021, toimittanut sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi.

Vastuunalainen tilintarkastaja Marko Paasovaara on tarkastanut Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2021 hallinnon, kirjanpidon sekä tilinpäätöksen ja laatinut tilintarkastuskertomuksen.

Mikäli tilintarkastaja havaitsee, että kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu lain tai valtuuston päätösten vastaisesti, asiasta on kuntalain 125 §:n mukaan tehtävä tilintarkastuskertomuksessa tilivelvolliseen kohdistuva muistutus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021 sekä tilintarkastuskertomus 2021 ovat esityslistan liitteenä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta päättää

1. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

1. esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden.

Litteet

Liite 2	Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2021
Liite 3	Tilintarkastuskertomus 2021 Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tilintarkastajan raportti

TARK 13.05.2022 § 34

Asian esittely

Kuntalain 123 §:ssä määrätään tilintarkastajan tehtävistä. Tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisen ohella tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti sekä onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton vastuunalainen tilintarkastaja raportoi lakisääteisen tilintarkastuksen etenemisestä ja sen yhteydessä tehdyistä havainnoista.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta käy keskustelun tilintarkastajan raportissa tehdyistä huomioista ja merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Sidonnaisuusilmoitukset

TARK 13.05.2022 § 35

Asian esittely

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan ja muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä virka- tai luottamustehtäviä hoidettaessa. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on ilmoitettava viivytyksettä.

Velvollisuus sidonnaisuusilmoituksen tekemiseen on säädelty 84 §:n 2 momentissa. Pohjois-Pohjanmaan liitossa velvollisuus koskee maakuntahallituksen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia sekä maakuntajohtajaa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi myös kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Sidonnaisuusilmoituksista pidetään rekisteriä kuntayhtymän internetsivuilla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä.

Maakuntavaltuusto merkitsi 7.6.2021 § 11 tarkastuslautakunnalle ajalla 5.5.2020–7.5.2021 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi. Maakuntavaltuusto ei ollut päätösvaltainen kyseisen asiakohdan käsittelyn aikana, jonka vuoksi maakuntavaltuustolle saatetaan tiedoksi sekä ajalla 9.5.2020–7.5.2021 että 8.5.2021–13.5.2022 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta:

1. merkitsee tiedoksi sille toimitetut sidonnaisuusilmoitukset;
2. merkitsee tiedoksi, että sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla;
3. toteaa, onko joitakin ilmoitusvelvollisia syytä kehottaa tekemään sidonnaisuusilmoitus tai täydentämään tehtyä ilmoitusta.

4. päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tarkastuslautakunnalle ajalla 9.5.2020–7.5.2021 sekä 8.5.2021–13.5.2022 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta totesi, ettei sille ollut toimitettu uusia sidonnaisuusilmoituksia, sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla ja ettei tarvetta esittää kehotuksia sidonnaisuusilmoitusten päivittämiseen ole.

Tarkastuslautakunta päätti esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tarkastuslautakunnalle ajalla 9.5.2020 - 7.5.2021 sekä 8.5.2021 - 13.5.2022 toimitetut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan kokoukset syyskaudella 2022

TARK 13.05.2022 § 36

1/00.02.02/2022

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 109 §:n mukaan toimitella päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous voidaan järjestää myös, jos puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tarkastuslautakunnalle on suunniteltu kalenterivuodessa noin viisi kokousta. Kolme kevätkaudelle ja kaksi syyskaudelle.

Tarkastuslautakunnan kokoukset syksyllä 2022 ehdotetaan pidettäväksi 9.9. ja 18.11.2022.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta päättää, että syyskauden 2022 tarkastuslautakunnan kokoukset järjestetään esittelytekstissä olevan aikataulun mukaisesti.

Päätös

Päätettiin järjestää syyskauden 2022 kokoukset 9.9. ja 18.11.2022.

Muut asiat

TARK 13.05.2022 § 37

Asian esittely

Puheenjohtajan esitys

Käsitellään mahdolliset muut asiat.

Päätös

Ei ollut käsiteltäviä muita asioita.

Kokouksen päättäminen

TARK 13.05.2022 § 38

Puheenjohtajan esitys

Päätetään kokous.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.47.

Muutoksenhakukielto koskee pykälä: § 29, § 30, § 31, § 32, § 33, § 34, § 35, § 37, § 38

Muutoksenhakukielto

Päätökseen ei voi hakea muutosta, jos:

1. päätös koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §),
2. päätös koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ja asia voidaan saattaa ratkaistavaksi työtuomioistuimessa (TTL 1 § ja KVhl 50 § 2 mom).
3. laissa on säädetty muutoksenhakukiellosta asiassa tehtyyn päätökseen.

Valitusosoitus koskee pykälää: § 36

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

1. se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
2. kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
2. päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
3. päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3krs, 90100 Oulu

Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42841

Puhelinnumero: 029 56 42800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.